

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/089 van 2 augustus 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

De uitbetalingsactor ontving eind oktober 2023 een elektronische flux waaruit een verblijf in een multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap (derhalve reeds met ingang vóór 1 januari 2024) bleek, waardoor de hogere schooltoeslag voor interne leerlingen werd toegekend. Deze flux werd echter geannuleerd. Omdat op grond van de laatst gekende officiële gegevens geen opname in een dergelijk multifunctioneel centrum bleek, ging de uitbetalingsactor over tot terugvordering van het verschil tussen de aan de interne leerling verschuldigde schooltoeslag en de aan de externe leerling verschuldigde toeslag voor het schooljaar 2023-2024.

Verzoekster stelt dat het kind reeds sinds jaren in een multifunctioneel centrum is geplaatst. Er is wel een opname geweest in de kinderpsychiatrie maar dit staat volgens de moeder los van zijn plaatsing.

De Geschillencommissie meent dat er sprake dient te zijn van een effectieve opname of residentieel verblijf in een multifunctioneel centrum. Een leerling die in een multifunctioneel centrum verblijft kan enkel onder bepaalde voorwaarden als een interne leerling worden beschouwd.

Uit de gegevens die de dienst Plaatsingen van Jeugdhulp aan de Geschillencommissie meedeelde, blijkt dat de jongere in het schooljaar in kwestie niet in een multifunctioneel centrum voor minderjarigen met een handicap maar in een andere instelling verbleef. Dit werd bevestigd door het multifunctioneel centrum.

De Geschillencommissie dient dan ook vast te stellen dat de jongere tijdens het schooljaar 2023-2024 niet minstens 149 dagen residentieel verbleef in een multifunctioneel centrum voor minderjarigen met een handicap, noch uiterlijk op 31 december 2023 ten laste van een jeugdrechter of een publiekrechtelijke overheid in een dergelijk centrum effectief werd opgenomen.

Na beraadslaging oordeelde de Geschillencommissie dat de vordering **ongegron**d is in de zin dat de uitbetalingsactor terecht overging tot de terugvordering van het verschil tussen de aan de interne leerling verschuldigde schooltoeslag en de aan de externe leerling verschuldigde schooltoeslag voor het schooljaar 2023-2024.

Opgroeien

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2024/089

2 augustus 2024

REPERTORIUMNR. GC/24/A0175

INZAKE : Mevrouw, wonende te,

- Verzoekster -

TEGEN :

....., private uitbetalingsactor, met maatschappelijke zetel te

.....,

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ werd ingediend per e-mail d.d. 4 april 2024 gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 5 januari 2024;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 13 mei 2024 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 2 augustus 2024 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster noch verwerende partij op de zitting van 2 augustus 2024 zijn verschenen of zich hebben laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verwerende partij betaalde met ingang van 1 januari 2019 het Groeipakket voor (° 2007), dit vanaf 1 maart 2019 aan verzoekster.

Vermits vanaf het schooljaar 2019-2020 tot en met huidig schooljaar 2023-2024 in een onderwijsinstelling was ingeschreven werd er door verwerende partij voor elk schooljaar een schooltoeslag toegekend.

Gezien uit de door het Departement Onderwijs aangeleverde gegevens bleek dat tijdens de schooljaren 2019-2020 tot en met 2023-2024 telkens minstens 149 dagen in een internaat verbleef, kon hij voor deze schooljaren als een 'interne leerling' worden beschouwd zodat voor elk schooljaar de overeenkomstige hogere schooltoeslag kon worden toegekend.

Voor huidig schooljaar 2023-2024 bleek er uit de door het Departement Onderwijs aangeleverde gegevens geen verblijf in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd internaat meer zodat er op deze grond geen hogere schooltoeslag voor een interne leerling meer leek te kunnen worden toegekend.

Verwerende partij ontving op 30 oktober 2023 evenwel een elektronische flux waaruit een verblijf van in een multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap (derhalve reeds met ingang vóór 1 januari 2024), waardoor de hogere schooltoeslag voor interne leerlingen alsnog werd toegekend.

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Deze flux werd echter geannuleerd zodat er derhalve op grond van de laatst gekende officiële gegevens geen opname in een dergelijk multifunctioneel centrum meer zou blijken voor het schooljaar 2023-2024.

Verwerende partij is dan ook bij beslissing d.d. 5 januari 2024 ten aanzien van verzoekster overgegaan tot terugvordering van het verschil tussen de aan de interne leerling verschuldigde schooltoeslag en de aan de externe leerling verschuldigde schooltoeslag voor het schooljaar 2023-2024 ten bedrage van € 663,01.

Verzoekster gaat hiermee niet akkoord aangezien volgens haar reeds jaren tot en met huidig schooljaar in een multifunctioneel centrum voor minderjarigen met een handicap, nl. in het, zou zijn geplaatst.

3. Standpunt van verzoekster:

In het verzoek d.d. 4 april 2024 heeft verzoekster haar grieven als volgt geformuleerd:

“Geachte, op 5/01/'24 had ik een brief ontvangen van mijn kinderbijslag

Dit omtrent dat ik ten onrechte de schooltoeslag zou gehad hebben voor doordat hij vorig jaar geen 5 maanden aan een stuk zou verbleven hebben in een mfc.

Nu is al jaren geplaatst in mfc is dan wel in opname geweest in een kinderpsychiatrie maar dit staat los van zijn plaatsing in mfc Ik heb daarover gemaild maar na een onderzoek bij hen blijven ze erbij dat niet die periode in een mfc verbleef. Ik heb de consulente gevraagd en deze zei me dat de mfc plaatsing onder een vos dossier is en deze altijd heeft doorgelopen.

In begrijpt deze van de sociale dienst ook niet wat er gaande is omdat dus geplaatst was in hun mfc.

Ik weet eigenlijk niet goed waarheen ik nog moet om dit eens volledig door te nemen want ik snap er niets van.

Zou het te maken hebben doordat nu onder scholengroep is geplaatst want het is toch raar zo ineens.

Zou u zo vriendelijk willen zijn het eens na te gaan bij de juiste mensen want volgens mij kan het niet kloppen.

Het dossier waarover het gaat is van de jongere en dossier REGUL_NEG +.....”

Bij e-mail d.d. 25 april 2024 heeft verzoekster op vraag van het secretariaat een kopie van de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 5 januari 2024 bezorgd en daarbij aanvullend meegedeeld wat volgt:

“(...

Nog even vermelden was geplaatst (vos dossier) dat in een mfc (....., vroeger) gelegen in”

Naar aanleiding van de vraag van het secretariaat aan verzoekster bij e-mail d.d. 16 juli 2024 om bewijs van de plaatsing van in het multifunctioneel centrum te bezorgen, heeft verzoekster bij e-mail d.d. 26 juli 2024 volgende verduidelijking gegeven:

“(..)

De jeugdrechter die de plaatsing in mfc heeft uitgesproken in haar vonnis is Mevrouw , jeugdrechter van

Zoals eerder vermeld is de jongere opgenomen geweest in kinderpsychiatrie in van 11/07/2023- 31/01/2024 maar tijdens dat verblijf was hij nog steeds ingeschreven in mfc

..... heeft in februari 2023 ook 14 dagen in (kortverblijf) in gezeten maar er is mij steeds gemeld dat dit niets heeft te maken met zijn plaatsing in mfc Na die 14 dagen is ook gewoon teruggegaan naar (plaatsing was gebleven gedurende die 14 dagen die hij in verbleef)

Nu aangezien de terugvordering van de schooltoeslag gebaseerd is op 2023 en hun brief van januari 24 dateert heb ik gekeken naar vonnis van plaatsing in van het jaar 2023.

Nu het enige dat ik momenteel weer vind zijn brieven van zijn verblijf in (februari '23) en van zijn verblijf in (11 juli '23-31 januari '24).

Ik heb recent nog nagevraagd in de en aan de consulente van de jeugdrechtbank en heeft 2 dossiers in de rechtbank de ene van de plaatsing in van al jaren terug en dan van het plegen van strafbare feiten.

Ik begin mij nu af te vragen of zijn verblijf van februari '23 & (14dagen) met nadien terugkeer en zijn verblijf in (juli '23- einde januari 2024) er iets zou mee te maken hebben ondanks dat de sociale dienst jeugdrechtbank en de mensen van mij gezegd hebben dat de 2 dossiers afzonderlijk zijn. Als ik dan de brief bekijk staat er doordat hij geen 5 maanden geheel verbleef in mfc dus kan er niets mee te maken hebben denk ik.

Ik kan het allemaal momenteel niet terugvinden van de plaatsing in Mfc maar wel over de momenten dat hij dan in en moest verblijven.

Aangezien ik van info een tijdje geleden ook niet meer info kreeg begin ik te twijfelen.

Het teruggevorderd bedrag is al enkele maanden volledig betaald maar het blijft onduidelijk.

De online documenten die ik had gekregen in kader van die schooltoeslag kan ik ook online niet meer terugvinden in de e box en op weet dus ook niet goed of er een bepaalde datum op stond.

Indien U de brieven over verblijf 2023 & 2023/2024 wil kan ik die uitspraak wel doormailen.

“(..)”

4. Standpunt verwerende partij:

- Verwerende partij heeft bij beslissing d.d. 5 januari 2024 aan verzoekster meegedeeld wat volgt:

“Op basis van nieuwe ontvangen informatie hebben we je recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht voor de periode van 1 september 2023 tot 30 september 2023.

(...)

Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van 663,01 euro hebt ontvangen waarop je geen recht had.

Dit betreft schooltoeslag voor

De reden: Een leerling heeft recht op de schooltoeslag voor de interne leerling in het secundair onderwijs als de leerling tijdens het schooljaar minstens 5 maanden op internaat verblijft. Aangezien in het schooljaar in kwestie niet aan deze voorwaarde voldoet, is er geen recht op het bedrag van de schooltoeslag voor interne leerlingen in het secundair onderwijs.

(art. 3, 21° en art. 48 Groeipakketdecreet)

Het detail van de berekening kan je terugvinden in bijlage.

Wij houden 10% in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt (art. 103, §1, van het Decreet Groeipakket). Indien je niet reageert op deze inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit de verjaring.

Heb je financiële problemen en ligt de inhouding te hoog, contacteer ons dan.

Je kan ons vragen om je schuld (gedeeltelijk) kwijt te schelden. Dat kan enkel als:

- *je niet op de hoogte kon zijn van de informatie die de onterechte betaling veroorzaakte*
- of*

- *jij, je partner of kinderen met recht op een Groeipakket behartenswaardige fysieke of mentale moeilijkheden hebben;*
- of*

- *er externe omstandigheden zijn waardoor de terugvordering van de schuld niet aangewezen is, bv. een zware woningbrand;*
- en*

- *je bestaansmiddelen onder het grensbedrag van 1.831,48 euro liggen. Voor je partner en elk kind in je gezin met recht op gezinsbijslag trekken we 248 euro af van je bestaansmiddelen.*

(...).“

- Bij e-mail d.d. 7 juni 2024 heeft verwerende partij aan de Geschillencommissie haar standpunt weergegeven als volgt:

“In het voorliggende dossier betaalt het groeipakket uit voor

(° 2007) aan de overgangsbedragen (cfr art 210 +212 GPD). is een kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte en het gezin heeft tevens recht op een sociale toeslag (cfr art 222 GPD).

Onze diensten betalen vanaf 01/04/2020 in een BGK-dossier met de moeder, mevr, als enige begunstigde ouder (wegens vader onbekend). Het dossier werd omgebogen (cfr TN 7 bijlage 1)

van een BTK-dossier naar een BGK-dossier wegens einde plaatsing van op 31/03/2020. Vanaf 11/05/2020 is opnieuw geplaatst waardoor opnieuw de verdeelsleutel 1/3-2/3 wordt toegepast (cfr art 68 GPD) en waarbij mevr. het 1/3de ontvangt (cfr art Artikel 2 van het Ministerieel besluit van 15 maart 2019).

Tot en met 31/07/2023 verbleef in de instelling en vanaf 01/08/2023 tot en met 31/01/2024 in '..... Aansluitend verbleef gedurende februari 2024 in "....." en vanaf 01/03/2024 in "....." (steeds via Opgroeien – Plaatsing Instelling Vlaamse Gemeenschap).

Zoals gekend maakt de schooltoeslag voor het kleuter-, lager en secundair onderwijs vanaf het schooljaar 2019 - 2020 deel uit van het Groeipakket. De schooltoeslag vervangt de schooltoelage die betaald werd door het Vlaams Ministerie van Onderwijs. De studietoelage voor het hoger onderwijs wordt nog steeds toegekend door de afdeling Studietoelagen van het Ministerie van Onderwijs.

Voor werd vanaf schooljaar 2019-2020 automatisch het recht op de Separ onderzocht (cfr Toelichtingsnota 13).

Om recht te hebben op deze Separ dient aan 3 voorwaarden te worden voldaan (cfr art 24 GPD): een pedagogische voorwaarde, een nationaliteitsvoorwaarde en een financiële voorwaarde.

Aangezien het voorliggende beroep betrekking heeft op de financiële voorwaarde, meer bepaald op de berekening van het **Separbedrag** (voor interne/externe leerlingen), beperken wij onze verdere uiteenzetting in die zin.

Het Separbedrag is hoger voor een interne leerling dan voor een externe leerling (cfr art 48 GPD).

Voor de definitie van "interne leerling" verwijzen we naar art 3, 21° GPD:
Art 3,21° Groeipakketdecreet

- 21° interne leerling: de volgende leerlingen worden beschouwd als interne leerlingen:
- a) de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie minstens 149 dagen verblijft in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd internaat;
 - b) de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie een huurovereenkomst heeft gesloten voor minstens 149 dagen, voor een woning die zich bevindt op een ander adres dan zijn hoofdverblijfplaats;
 - c) de leerling die in het buitenland een opleiding volgt;
 - d) de gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling;
 - e) de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie minstens 149 dagen residentieel verblijft in een door de Vlaamse overheid erkend multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap;

Om het recht op dit verhoogde Separbedrag vast te stellen, dienen onze diensten zich te baseren op de gegevens uit authentieke bron (cfr art 3 BVR gegevensverwerking en Toelichtingsnota 13).

Ter zake stelt Toelichtingsnota 13-punt 3.4.3:
leerlingen op internaat/kot

Overzicht van de toekenningsprocedure

Automatische rechtentoekenning

In eerste instantie wordt de schooltoeslag berekend zonder rekening te houden met de factor "interne leerling". De toekenning van de hogere toeslag voor een interne leerling zal pas gebeuren wanneer uit de maandelijkse gegevens van Onderwijs blijkt dat de leerling de voorwaarde van minstens 149 dagen op internaat heeft bereikt.

Bovendien stelt Med A/37-punbt 5.1:

Kinderen en jongeren met een handicap die structureel en voltijds - waarmee we bedoelen minstens 149 dagen per schooljaar en 4 overnachtingen of meer in schoolweken - gebruik maken van de ondersteuningsfunctie "verblijf in een multifunctioneel centrum" kunnen op gelijke wijze behandeld worden als leerlingen die verblijven in een internaat. Zij worden voor de toekenning van de schooltoeslag beschouwd als een interne leerling als men ook voldoet aan de andere voorwaarden die recht geven op een schooltoeslag.

De gegevens zullen meegedeeld worden via een flux. Hieruit kunnen taken voortvloeien om het verleden recht te zetten. Attesten die niet via de flux worden voorzien, worden niet in aanmerking genomen.

Deze bepaling treedt in werking op 1 september 2019.

Voor de schooljaren 2019/2020 – 2020/2021 – 2021/2022 – 2022-2023 ontvingen onze diensten telkens een melding van 'internaat' waardoor er voor recht was op een Separ voor 'interne' leerlingen:

.....
.....
.....
.....

Echter, voor het schooljaar 2023-2024 ontvingen we niet het vereiste attest:

.....

Bijgevolg werd voor het schooljaar 2023-2024 op 28/08/2023 een schooltoeslag van 1029,41 euro betaald op basis van de "dump onderwijs" die onze diensten ontvingen.

Op 30/10/2023 ontvingen onze diensten een flux 'lijst extra kinderen in een MFC'

.....

Op die basis werd het gedeelte schooltoeslag voor interne leerlingen, ten bedrage van 663,01 euro bijbetaald op 06/11/2023.

We ontvingen nl op 30/10/23 een flux volledige dossiers handicap met een verblijf MFC van 6-7 dagen. Dit opende een recht op de schooltoeslag voor een interne leerling.

Echter, op 25/12/23 ontvingen we een flux volledige dossiers handicap waar er geen verblijf in een MFC meer geregistreerd was dit schooljaar. Bijgevolg werd de schooltoeslag interne leerling noodgedwongen teruggevorderd.

In het scherm "cumul voor zorg" bleef dit verblijf in een MFC nog langer zichtbaar door een fout in de programmatie. Dit is ondertussen in orde gebracht zodat er ook in dit scherm thans geen zodanig verblijf meer zichtbaar is.

Onze diensten hebben bijgevolg terecht -op basis van de gegevens uit authentieke bron -het hogere bedrag Separ voor interne leerling teruggevorderd.

Een plaatsing in een instelling is niet altijd een MFC, dus als het kind in een andere instelling is geplaatst, is het debet mogelijk te wijten aan het feit dat die instelling geen MFC is en er bijgevolg ook geen recht meer is op het verhoogde Separbedrag voor interne leerling.

Als het kind toch nog in een MFC verblijft, dan zal betrokkene navraag moeten doen bij het MFC waarom dit niet alsdudanig is geregistreerd (zoals we uit het mailverkeer dd 25/03 jl met betrokkene kunnen opmaken is de sociale dienst van Nest reeds gecontacteerd om na te kijken of al dan niet nog bij hen is ingeschreven).

Aangezien onze diensten zijn aangewezen op de gegevens uit authentieke bron, werd op 05/01/2024 (op basis van de flux volledige dossiers handicap die we ontvingen op 25/12/2023) het gedeelte 'interne leerlingen' ten bedrage van 663,01 (terecht) teruggevorderd.

Immers, onverschuldigde betalingen dienen te worden teruggevorderd (cfr art 103 GPD) bij de ontvanger (cfr Toelichtingsnota 19 dd 18/05/21-aangepast dd 26/10/21 + Toelichtingsnota 7).

Bijgevolg werd na ontvangst van de betreffende flux door (cfr debetbrief dd 05/01/24 in bijlage) een debet opgemaakt tbv €663,01 mbt de Separ 2023-2024 voor (cfr art 3,21° GPD + art 48 GPD, Toelichtingsnota 13, art 103 GPD en art 97 GPD).

Onze diensten hebben het groeipakket voor steeds betaald op het rekeningnummer van mevr Bijgevolg is zij de "ontvanger" van het groeipakket voor (cfr TN 19-voetnoot 10) en dient de onverschuldigde toelage aan haar te worden teruggevorderd (cfr TN 19 punt 3.4 + TN 7 punt 2-voetnoot 3).

Toelichtingsnota 19 dd 18/05/21-aangepast dd 26/10/21 - Vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure:

"Onverschuldigde betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd bij de personen die deze toelagen ontvangen hebben. Deze personen worden als ontvanger gedefinieerd. "

Voetnoot 10: Ontvanger(s): de persoon die beslist of meebeslist op welke rekening de toelage(n) in het kader van het gezinsbeleid wordt/worden gestort. Wanneer we te maken hebben met een bijslagtrekkendekern, zal de bijslagtrekkende de ontvanger zijn. In geval van een begunstigdenkern bestaande uit één begunstigde is deze de ontvanger."

Het openstaande debet wordt aangezuiverd door inhoudingen aan 10% op de lopende betalingen in het betreffende dossier (cfr art 103 GPD en art 1410§4 Gerechtelijk wetboek).

Op 09/01 jl, 07/02, 07/03, 05/04 en 07/05 jl werd telkens 10% op de betaling van het groeipakket ingehouden ten bedrage van 22,53 euro waardoor op 29/05/24 reeds 112,65 euro werd aangezuiverd van het debet.

Ter vervollediging geven we u nog mee dat, naar aanleiding van het voorliggende beroep, door onze diensten werd opgemerkt dat mevr. invalide is (IVT/IT) erkend door de FOD waardoor er recht is op de hogere sociale toeslag voor invaliden (cfr art 222§2 GPD).

Bijgevolg werd voor de periode 01/05/2019 – 31/03/2020 in het oude BTK-dossier een bedrag van 201,58 euro bijbetaald. In het actuele BGK-dossier resulteerde dit in een bijkomend recht tbv 1011,55 euro waarvan het nog openstaande debet van 550,36 meteen werd aangezuiverd en het resterende bedrag van 461,19 is uitbetaald aan Op 31/05/2024 werden beide bedragen (201,58 euro en 461,19 euro) uitbetaald wat wellicht sedert maandag 03/06/2024 op mevr. haar rekening staat).

Ingevolge de vaststelling van de hogere sociale toeslag voor invaliden ontvangt mevr maandelijks 245,20 euro (1/3de) in plaats van 225,34 euro.

Samengevat:

- op basis van het verblijf in “.....” tot en met 31/07/2023 was er voor in de voorgaande schooljaren recht op het verhoogde bedrag Separ voor ‘interne’ leerlingen (gezien dit een MFC is).

-ingevolge de plaatsingen vanaf 08/2023 (in instellingen die geen MFC-instellingen zijn), is er voor helaas geen recht meer op de schooltoeslag voor ‘interne’ leerlingen.

Betrokkene is het niet eens met deze beslissing.

Bovenstaande toelichting toont evenwel aan dat onze diensten het dossier hebben behandeld conform de vigerende regelgeving en administratieve richtlijnen.

Regelgevende basis

Artikel 3 BVR Gegevensverwerking

(...)

Art 3,21° Groeipakketdecreet

(...)

Art.24 Groeipakketdecreet

(...)

Art 48 Groeipakketdecreet

(...)

-BVR Selectieve Participatietoelagen dd 17/05/19

- Toelichtingsnota 13 van 29 januari 2021 - Vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) vanaf het schooljaar 2020-2021

-Toelichtingsnota 19-punt 3.4:

“Onverschuldigde betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd bij de personen die deze toelagen ontvangen hebben. Deze personen worden als **ontvanger** gedefinieerd. “

Voetnoot 10: Ontvanger(s): de persoon die beslist of meebeslist op welke rekening de toelage(n) in het kader van het gezinsbeleid wordt/worden gestort. **Wanneer we te maken hebben met een bijslagtrekkende kern, zal de bijslagtrekkende de ontvanger zijn.**

-Toelichtingsnota 7-punt 2+voetnoot 3

Ontvanger(s): De persoon of personen die de gezinstoelagen ontvangen³. **Wanneer we te maken hebben met een bijslagtrekkende kern, zal de bijslagtrekkende de ontvanger zijn.**

Voetnoot 3: **De ontvanger(s) zijn ook de personen van wie de onterecht betaalde gezinstoelagen worden teruggevorderd.**

-art.225 Groeipakketdecreet

(...)

-Artikel 103 van het Groeipakketdecreet (verwijst in zijn §1 naar art 1410 §4 gerechtelijk wetboek)

(...)

-Art 1410 §4 gerechtelijk wetboek :

(...)

-art.97 Groeipakketdecreet

(...)

-art 104 Groeipakketdecreet:

(...)

5. Beoordeling:

5.1. Situering schooltoeslag

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt verder de referentiedatum om het recht op de schooltoeslag te onderzoeken vanaf het schooljaar 2020-2021:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8 te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

Het Groeipakketdecreet voorziet in een schooltoeslag voor de leerling die ofwel kleuteronderwijs, lager onderwijs, dan wel secundair onderwijs volgt.

In casu blijkt de betwisting tussen de partijen betrekking te hebben op de terugvordering van het verschil tussen de hogere schooltoeslag voor interne leerlingen secundair onderwijs en de schooltoeslag voor externe leerlingen secundair onderwijs voor (° 2007) voor het schooljaar 2023-2024.

5.2. Schooltoeslag voor interne leerlingen – toepasselijke bepalingen

Bij de bepalingen van artikel 48 Groeipakketdecreet worden de bedragen van de schooltoeslag gespecificeerd waarbij er onder meer een onderscheid wordt gemaakt tussen interne en externe leerlingen:

“§1. Bij de berekening van het bedrag van de selectieve participatietoelage in het secundair onderwijs wordt eerst nagegaan of de rechthebbende leerling in de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs zit, vervolgens of de rechthebbende leerling, vermeld in artikel 24, voldoet aan de voorwaarden voor de categorie van gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling, vermeld in artikel 38, vervolgens of de leerling in het derde leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs of beroepsonderwijs zit.

§2. Voor gehuwde, zelfstandige of alleenstaande rechthebbende leerlingen als vermeld in artikel 24, in het voltijds secundair onderwijs is het bedrag van de volledige selectieve participatietoelage gelijk aan 3268,73 euro.

De minimale selectieve participatietoelage bedraagt 712,98 euro.

§3. Voor rechthebbende leerlingen als vermeld in artikel 24, in het derde leerjaar van de derde graad van het voltijds technisch secundair onderwijs en het voltijds beroepssecundair onderwijs bedraagt de volledige selectieve participatietoelage:

1° 1861,09 euro voor interne leerlingen;

2° 1132,07 euro voor externe leerlingen.

De uitzonderlijke selectieve participatietoelage voor externe leerlingen bedraagt 1329,23 euro.

De minimale selectieve participatietoelage bedraagt:

1° 725,16 euro voor interne leerlingen;

2° 280,60 euro voor externe leerlingen.

§4. Voor andere rechthebbende leerlingen als vermeld in artikel 24, in het voltijds secundair onderwijs dan de leerlingen, vermeld in paragraaf 2 en 3, bedraagt de volledige selectieve participatietoelage:

1° 1550,86 euro voor interne leerlingen;

2° 943,30 euro voor externe leerlingen.

De uitzonderlijke selectieve participatietoelage voor externe leerlingen bedraagt 1107,57 euro.

De minimale selectieve participatietoelage bedraagt:

1° 604,31 euro voor interne leerlingen;

2° 233,75 euro voor externe leerlingen.

§5. Voor rechthebbende leerlingen als vermeld in artikel 24, in stelsel leren en werken zoals bedoeld in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap bedraagt een volledige selectieve participatietoelage 537,45 euro.

De uitzonderlijke selectieve participatietoelage bedraagt 693,34 euro.

De minimale selectieve participatietoeslag bedraagt 196,55 euro.

§6. Voor rechthebbende leerlingen als vermeld in artikel 24, ingeschreven in de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, bedraagt de volledige selectieve participatietoeslag:

1° 3640,66 euro voor interne leerlingen;

2° 1212,27 euro voor externe leerlingen.

De minimale selectieve participatietoeslag bedraagt 829,80 euro.

§7. Het uiteindelijke bedrag van de selectieve participatietoeslag wordt afgerond tot twee cijfers na de komma.

Bij artikel 3, §1, 21° Groeipakketdecreet wordt een interne leerling als volgt gedefinieerd:

“interne leerling: de volgende leerlingen worden beschouwd als interne leerlingen:

a) de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie minstens 149 dagen verblijft in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd internaat;

b) de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie een huurovereenkomst heeft gesloten voor minstens 149 dagen, voor een woning die zich bevindt op een ander adres dan zijn hoofdverblijfplaats;

c) de leerling die in het buitenland een opleiding volgt;

d) de gehuwde, zelfstandige of alleenstaande leerling;

e) de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie minstens 149 dagen residentieel verblijft in een door de Vlaamse overheid erkend multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap;”

Gezien de voorwaarden van artikel 3, §1, 21°, c) en e) Groeipakketdecreet net als de term ‘gehuwde’ leerling als vermeld bij artikel 3, §1, 21°, d) voor zich spreken, wordt hierna enkel nog ingegaan op de andere mogelijke voorwaarden op grond waarvan een leerling als een interne leerling kan worden beschouwd.

Met betrekking tot de ‘zelfstandige’ leerling waarnaar wordt verwezen bij artikel 3, § 1, 21°, d) van het Groeipakketdecreet, wordt bij artikel 5 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoeslagen leerling (verder BVR Selectieve participatietoeslagen genoemd) bepaald wat volgt:

“De leerling die ontvoegd is of de leeftijd van zestien jaar bereikt heeft, en zijn woonplaats niet bij zijn ouders of werkelijke opvoeders heeft, wordt beschouwd als zelfstandige leerling als vermeld in artikel 38, §1, 4°, van het Groeipakketdecreet van 2018, alsook de leerling die zelf begunstigde is voor een of meer van zijn kinderen.

De voorwaarde dat de leerling zijn woonplaats niet bij zijn ouders of werkelijke opvoeders heeft, vermeld in het eerste lid, is vervuld als de leerling beschikt over een afzonderlijke woonplaats, namelijk de plaats die als hoofdverblijf is ingeschreven in de bevolkingsregisters conform artikel 32, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek, of als met officiële documenten wordt aangetoond dat de gegevens in de bevolkingsregisters niet of niet meer overeenstemmen met de realiteit.

Artikel 3, §2, is van toepassing om de inkomsten te bepalen waarmee rekening wordt gehouden om het recht op een selectieve participatietoeslag vast te stellen.

In afwijking van het eerste lid wordt de leerling die materiële ondersteuning krijgt als vermeld in artikel 68, § 2/1, van het Groeipakketdecreet van 2018, niet als zelfstandige leerling beschouwd.”

De bepalingen van artikel 6 van het BVR Selectieve participatietoelagen stellen betreffende de ‘alleenstaande’ leerling zoals vermeld bij artikel 3, §1, 21°, d) van het Groeipakketdecreet wat volgt:

§1. De leerling die niet behoort tot de categorieën, vermeld in artikel 3 tot en met 5 van dit besluit, maar tot een van de volgende categorieën, wordt beschouwd als alleenstaande leerling als vermeld in artikel 38, §1, 5°, van het Groeipakketdecreet van 2018:

1° de leerling die zich bevindt in een van de gevallen, vermeld in artikel 15, §2, van het Groeipakketdecreet van 2018²;

2° de leerling van wie de overlevende ouder ontzet is of beide ouders ontzet zijn uit het ouderlijke gezag;

3° de leerling die, uiterlijk 31 december van het lopende schooljaar in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade of de gecoördineerde decreten van 4 april 1990 inzake bijzondere jeugdbijstand opgenomen is in een erkende voorziening van categorie 1, 2 of 6 als vermeld in artikel 3 van het besluit van 13 juli 1994 en die zelfstandig woont en begeleid wordt door een erkende voorziening van categorie 1, 2 of 6 als vermeld in artikel 3 van het voormelde besluit;

4° de leerling die uiterlijk op 31 december van het schooljaar in kwestie verblijft in een organisatie voor bijzondere jeugdzorg, een onthaal-, oriëntatie- en observatiecentrum of een centrum voor integrale gezinszorg, of contextbegeleiding krijgt in het kader van autonoom wonen als vermeld in artikel 53bis, 53duodecies en 53septiesdecies en bijlage 9 van het besluit van 13 juli 1994, met uitzondering van kortdurend crisisverblijf;

5° de leerling die voor 31 december van het schooljaar in kwestie opgenomen is in een erkende voorziening van categorie 1, 2, of 6 als vermeld in artikel 3 van het besluit van 13 juli 1994, maar

² De bepalingen van artikel 15, § 2 Groeipakketdecreet stellen dat:

§2. De wezentoeslag bedraagt 100 procent van het basisbedrag in een van de volgende gevallen:

1° beide ouders van een rechtgevend kind zijn overleden;

2° de enige bekende ouder van het rechtgevende kind is overleden;

3° een van de ouders van een rechtgevend kind is overleden en de vrederechter heeft een vermoeden van afwezigheid als vermeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, van de andere ouder vastgesteld;

4° de vrederechter heeft een vermoeden van afwezigheid als vermeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, van beide ouders of van de enige gekende ouder van een rechtgevend kind vastgesteld.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaronder de toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt toegekend.

door zijn meerderjarigheid niet meer onder de bevoegdheid valt van een comité voor bijzondere jeugdzorg of een jeugdrechtbank, of in het verleden het voorwerp was van voortgezette hulpverlening na meerderjarigheid met toepassing van artikel 30 van de gecoördineerde decreten van 4 april 1990 inzake bijzondere jeugdbijstand;

6° de leerling die in het verleden en uiterlijk op 31 december van het schooljaar in kwestie verbleef in een organisatie voor bijzondere jeugdzorg, een onthaal-, oriëntatie- en observatiecentrum of een centrum voor integrale gezinszorg, of contextbegeleiding kreeg in het kader van autonoom wonen als vermeld in artikel 53bis, 53duodecies en 53septiesdecies en bijlage 9 van het besluit van 13 juli 1994, met uitzondering van kortdurend crisisverblijf, of een pleegkind of een pleeggast is als vermeld in artikel 2, 8° en 10°, van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg;

7° de leerling die uiterlijk op 31 december van het schooljaar in kwestie als gevolg van een beslissing van een jeugdrechter of publiekrechtelijke overheid opgenomen wordt in een multifunctioneel centrum dat erkend is door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap als vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap;

8° de leerling die in het verleden en uiterlijk op 31 december van het schooljaar in kwestie door een beslissing van een jeugdrechter of publiekrechtelijke overheid opgenomen is in een multifunctioneel centrum dat erkend is door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap als vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap;

9° de leerling die uiterlijk op 31 december van het schooljaar in kwestie onder het project voor maatschappelijke integratie, vermeld in artikel 11, §2, eerste lid, a), van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, valt en leefloon ontvangt conform artikel 14, §1, 2°, 3° van de voormelde wet;

10° de leerling, vermeld in artikel 2, 1° van dit besluit, en de leerling die vluchteling of subsidiair beschermde is conform respectievelijk artikel 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

11° (...) - opgeheven

§2. De inkomsten waarmee rekening wordt gehouden om het recht op een selectieve participatietoeslag vast te stellen, worden vastgesteld conform artikel 3, §2."

Met betrekking tot de bepalingen van artikel 3, § 1, 21°, a) en b) Groeipakketdecreet kan verduidelijkend worden verwezen naar de administratieve onderrichtingen van de Toelichtingsnota nr. 13 van 29 januari 2021 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de 'Vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) vanaf het schooljaar 2020-2021, punt 3.4.3 waarbij wordt gesteld wat volgt:

"Opmerking: leerlingen op internaat/kot

Overzicht van de toekenningsprocedure

Automatische rechtentoekenning

In eerste instantie wordt de schooltoeslag berekend zonder rekening te houden met de factor "interne leerling". De toekenning van de hogere toeslag voor een interne leerling zal pas gebeuren wanneer uit de maandelijkse gegevens van Onderwijs blijkt dat de leerling de voorwaarde van minstens 149 dagen op internaat heeft bereikt.

Voor wat betreft de kotstudenten:

De gegevens voor kotstudenten dienen door het gezin zelf aangeleverd te worden. De bijpassing voor interne leerling zal pas plaatsvinden nadat het gezin de bewijsstukken aanlevert dat de leerling minstens 149 dagen op kot verbleef. Dit kan aangetoond worden via een huurovereenkomst en bewijs van betaling van de huur voor de betreffende periode."

5.3. Toepassing in casu en beoordeling door de Geschillencommissie

De jongere (°..... 2007) is op heden nog minderjarig en is sinds 13 maart 2019 tot heden ononderbroken op het adres van zijn moeder, verzoekster, gedomicilieerd.

Vermits hij vanaf het schooljaar 2019-2020 tot en met huidig schooljaar 2023-2024 in een onderwijsinstelling was ingeschreven werd er door verwerende partij voor elk schooljaar een schooltoeslag toegekend.

Gezien uit de door het Departement Onderwijs elektronisch aangeleverde gegevens bleek dat tijdens de schooljaren 2019-2020 tot en met 2023-2024 telkens minstens 149 dagen in een internaat verbleef, kon hij voor deze schooljaren op grond van de bepalingen van artikel 3, § 1, 21°, a) Groeipakketdecreet als een interne leerling worden beschouwd zodat voor elk schooljaar de overeenkomstige hogere schooltoeslag kon worden toegekend.

Voor het huidig schooljaar 2023-2024 blijkt er uit de door het Departement Onderwijs elektronisch aangeleverde gegevens geen verblijf in een door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd internaat meer zodat er op deze grond geen hogere schooltoeslag voor een interne leerling meer kan worden toegekend.

Verwerende partij ontving op 30 oktober 2023 evenwel een elektronische flux waaruit een verblijf van in een multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap (derhalve reeds met ingang vóór 1 januari 2024), waardoor de hogere schooltoeslag voor interne leerlingen alsnog werd toegekend voor als 'alleenstaande' leerling (cf. de bepalingen van artikel 3, § 1, 21°, d) Groeipakketdecreet juncto art. 6, § 1, 7° en 8° BVR Selectieve participatietoelagen).

Deze flux werd echter geannuleerd zodat er derhalve op grond van de laatst gekende officiële gegevens geen opname in een dergelijk multifunctioneel centrum meer blijkt voor het schooljaar 2023-2024.

Vermits uit geen enkel element blijkt dat op basis van een andere bij artikel 3, § 1, 21° Groeipakketdecreet bepaalde voorwaarde als interne leerling zou kunnen worden beschouwd, dient derhalve tot bewijs van het tegendeel te worden besloten dat er voor het schooljaar 2023-2024 geen hogere schooltoeslag voor interne leerlingen voor kan worden toegekend.

In haar verzoek d.d. 4 april 2024 stelt verzoekster dat reeds sinds jaren in het multifunctioneel centrum (waarbij zij bij e-mail d.d. 25 april 2024 verduidelijkte dat dit om het centrum in gaat) is geplaatst:

“Dit omtrent dat ik ten onrechte de schooltoeslag zou gehad hebben voor doordat hij vorig jaar geen 5 maanden aan een stuk zou verbleven hebben in een mfc.

Nu is al jaren geplaatst in mfc in is dan wel in opname geweest in een kinderpsychiatrie maar dit staat los van zijn plaatsing in mfc”

Hoewel er geen twijfel over bestaat dat te een door de Vlaamse overheid erkend multifunctioneel centrum voor minderjarige personen met een handicap is (cf. [VAPH](#)) dient er nog steeds sprake te zijn van een effectieve opname of residentieel verblijf in een dergelijk multifunctioneel centrum.

Een leerling die in een dergelijk multifunctioneel centrum verblijft kan enkel onder bepaalde voorwaarden als een interne leerling worden beschouwd.

Uit de definitie van het begrip ‘interne leerling’ zoals bepaald bij artikel 3, § 1, 21° Groeipakketdecreet wordt als een interne leerling beschouwd:

*“de leerling die gedurende het schooljaar in kwestie **minstens 149 dagen residentieel verblijft in een door de Vlaamse overheid erkend multifunctioneel centrum** voor minderjarige personen met een handicap;”* (artikel 3, § 1, 21°, e) Groeipakketdecreet)

Een kind dat in een multifunctioneel centrum voor minderjarigen met een handicap is opgenomen kan eveneens als een interne leerling worden beschouwd in de hoedanigheid van ‘alleenstaande’ leerling in toepassing van de bepalingen van artikel 3, § 1, 21°, d) Groeipakketdecreet *juncto* artikel 6, 7° en 8° BVR Selectieve participatietoelagen. Deze laatste bepalingen stellen dat:

*“7° de leerling die **uiterlijk op 31 december van het schooljaar in kwestie als gevolg van een beslissing van een jeugdrechter of publiekrechtelijke overheid opgenomen wordt in een multifunctioneel centrum** dat erkend is door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap als vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap;*

*8° de leerling die **in het verleden en uiterlijk op 31 december van het schooljaar in kwestie door een beslissing van een jeugdrechter of publiekrechtelijke overheid opgenomen is in een multifunctioneel centrum** dat erkend is door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap als vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap;”*

Opgroeien is niet bevoegd voor de verwerking en administratie rond de plaatsingen in een multifunctioneel centrum voor minderjarigen met een handicap, maar de Dienst Plaatsingen van Jeugdhulp heeft bij e-mail d.d. 16 juli 2024 aan het secretariaat van de Geschillencommissie meegedeeld dat volgende plaatsingen van in een instelling aan de uitbetalingsactor werden meegedeeld:

*“Van 11/05/2020 – 31/08/2023 geplaatst in
Van 11/07/2023 – 10/11/2023 plaatsing in
Van 06/12/2023 – 01/02/2024 plaatsing in
Van 01/02/2024 – 01/03/2024 plaatsing in Gemeenschapsinstelling
Van 01/03/2024 – heden plaatsing in Gemeenschapsinstelling”*

Uit deze gegevens blijkt reeds dat tijdens het huidige kwestieuze schooljaar 2023-2024 met uitzondering van de periode van 10 november 2023 tot 6 december 2023 niet in een multifunctioneel centrum voor minderjarigen met een handicap maar in een andere instelling verbleef.

Op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie heeft mevrouw van het multifunctioneel centrum bij e-mail d.d. 29 juli 2024 meegedeeld dat tijdens het schooljaar 2023-2024 geen enkele dag in de voorziening heeft verbleven.

De Geschillencommissie dient dan ook vast te stellen dat tijdens het schooljaar 2023-2024 **niet minstens 149 dagen residentieel verbleef** in een multifunctioneel centrum voor minderjarigen met een handicap, **noch uiterlijk op 31 december 2023** ten laste van een jeugdrechter of een publiekrechtelijke overheid in een dergelijk centrum **effectief werd opgenomen**.

Gezien aldus niet blijkt dat als een ‘interne’ leerling kan worden beschouwd, dient te worden besloten dat verwerende partij bij beslissing d.d. 5 januari 2024 terecht is overgegaan tot terugvordering van het verschil tussen de aan de interne leerling verschuldigde schooltoeslag en de aan de externe leerling verschuldigde schooltoeslag voor het schooljaar 2023-2024, ten bedrage van € 663,01.

5.4. Afzien van terugvordering

De bepalingen van artikel 103, § 2 Groeipakketdecreet stellen dat:

*“De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:
1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;
2° als het terug te vorderen bedrag gering is;
3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.”*

Artikel 13 van het BVR Rechten en plichten begunstigden³ (versie toepasselijk vanaf 25 maart 2022) bepaalt in uitvoering van artikel 103, §2 Groeipakketdecreet:

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangstbewijs naar de begunstigde.

³ Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, BS 07.09.2018 (hierna BVR Rechten en plichten begunstigden genoemd).

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1. te goeder trouw zijn;*
- 2. zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.

De financiële situatie, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.

Als de bestaansmiddelen van de schuldenaar en van een eventuele echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt opgeteld zijn, wordt een forfaitaire vermindering toegekend voor de echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt en voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt. Het bedrag wordt vergeleken met de minimumgrens van 1128 euro en een maximumgrens die gelijk is aan de minimumgrens van 1128 euro vermenigvuldigd met 1,5. Bevindt de schuldenaar zich onder de minimumgrens dan wordt afgezien van terugvordering. Bevindt de schuldenaar zich boven de maximumgrens dan is afzien van de terugvordering niet mogelijk. Tussen die twee grenzen kan gradueel afgezien worden van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. De minister stelt de tussenliggende grenzen vast alsook de graduele terugvordering die op deze basis mogelijk is.

Als bestaansmiddelen, zoals vermeld in het vijfde lid, worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen.

De forfaitaire vermindering uit het zesde lid bedraagt 224 euro en wordt geïndexeerd conform artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018.

De minister bepaalt op welke wijze de bestaansmiddelen gecontroleerd worden om een onzekere financiële situatie als vermeld in het tweede lid, 2°, vast te stellen.

In het vijfde lid wordt feitelijk gezin gebruikt zoals beschreven in artikel 1, 2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”

In het ministerieel besluit van 13 maart 2019⁴ tot uitvoering van voormeld BVR Rechten en plichten begunstigden, worden de nadere regels over het afzien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen bepaald in de artikelen 4 en 5.

Artikel 4 bepaalt:

⁴ Ministerieel besluit d.d. 13 maart 2019 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, BS 07.06.2019.

“Het agentschap berekent, conform de bepalingen in het tweede en derde lid, de tussenliggende grenzen, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 die het mogelijk maken om ten belope van 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 en 90 procent af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling.

Eerst wordt het verschil tussen de maximum- en de minimumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het besluit van 13 juli 2018, bepaald. Daarna wordt dat verschil gedeeld door negen. Het resultaat van de berekening, vermeld in het tweede lid, wordt bij de minimumgrens opgeteld om tot de grens te komen waarop voor 10% van de terugvordering kan afgezien worden. Vervolgens wordt die grens verhoogd met het resultaat, berekend conform het tweede lid, om tot de grens te komen waarop voor 20% van de terugvordering kan afgezien worden. Het agentschap zet deze werkwijze verder tot alle grenzen vermeld in het eerste lid zijn berekend.”

Artikel 5 bepaalt:

“Als de uitbetalingsactor bij ontvangst van een verzoek om van de terugvordering af te zien, een ontvangstbewijs naar de begunstigde stuurt conform artikel 13, eerste lid, van het besluit van 13 juli 2018, voegt hij daarbij een formulier waarop de schuldenaar zijn gezinsinkomen kan aangeven en waarbij hij de nodige bewijsstukken kan voegen.

Op basis van de gegevens op het formulier, vermeld in het eerste lid, beslist de uitbetalingsactor conform artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, of hij volledig of gedeeltelijk van de schuld afziet.

Als de bestaansmiddelen die de schuldenaar in het formulier opgeeft, minder bedragen dan de maximumgrens; vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, worden de bestaansmiddelen van de schuldenaar gecontroleerd door een gezinsinspecteur tijdens een huisbezoek. Die kan dan het duurzame karakter van de onzekere financiële situatie, vermeld in artikel 13, tweede lid, 2°, van het voormelde besluit, vaststellen.

Als de bestaansmiddelen daarentegen de maximumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het voormelde besluit overschrijden, is er geen huisbezoek nodig om de bestaansmiddelen te controleren.

Het agentschap kan praktische en technische richtlijnen uitwerken voor de huisbezoeken waarbij de bestaansmiddelen gecontroleerd worden.”

Intussen⁵ werd er een nieuwe invulling gegeven aan de begripsinvulling van de voorwaarde dat de schuldenaar ‘te goeder trouw’ dient te zijn om af te kunnen zien van de terugvordering van de schuld. Met name werd een artikel 3/1 toegevoegd in voormeld MB waarbij de vaststelling van de goede trouw wordt gedaan op basis van drie categorieën van behartenswaardigheid:

“§1. De goede trouw, vermeld in artikel 13, tweede lid, 1°, van het besluit van 13 juli 2018, wordt vastgesteld door de uitbetalingsactor.

⁵ Namelijk bij ministerieel besluit van 4 november 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 2019 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigten in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, wat betreft de vaststelling van de goede trouw (BS 13.12.2022).

Als het onverschuldigd betaalde bedrag hoger dan 1.000 euro is, legt de uitbetalingsactor de vraag tot vaststelling van de goede trouw voor aan het agentschap voor bindend advies. Het agentschap richt daarvoor een commissie op.

De procedure voor de vaststelling van de goede trouw wordt bepaald door het agentschap.

§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

In het eerste lid wordt verstaan onder feitelijk gezin: het feitelijk gezin, vermeld in artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling.

§3. Het agentschap stelt jaarlijks het inhoudelijke verslag op over de vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 2, dat minstens rapporteert over het aantal gevallen en het overeenstemmende budget en brengt dat ter kennis van zijn raad van bestuur en van de bevoegde minister."

Gezien het onderzoek naar voormelde voorwaarden in eerste instantie behoort tot de bevoegdheid van verwerende partij, kan verzoekster steeds een aanvraag om af te zien van terugvordering bij verwerende partij dient indienen voor zover verzoekster meent dat zij aan de voormelde voorwaarden zou kunnen voldoen.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoekster ontvankelijk doch **ongegrond** is in die zin dat niet blijkt dat tijdens het schooljaar 2023-2024 nog voldeed aan één van de voorwaarden van artikel 3, 21° Groeipakketdecreet op grond waarvan hij als een 'interne' leerling kan worden beschouwd en de overeenkomstige hogere schooltoeslag zou kunnen worden toegekend.

De Geschillencommissie bevestigt dan ook de beslissing van verwerende partij d.d. 5 januari 2024 waarbij ten aanzien van verzoekster werd overgegaan tot terugvordering van het verschil tussen de

aan de interne leerling verschuldigde schooltoeslag en de aan de externe leerling verschuldigde schooltoeslag voor het schooljaar 2023-2024 ten bedrage van € 663,01.

Verzoekster kan per e-mail een aanvraag indienen bij de verwerende partij met de vraag om af te zien van de terugvordering indien zij meent dat zij aan de voormelde voorwaarden inzake behartenswaardigheid zou kunnen voldoen.

Aldus uitgesproken te Brussel op **2 augustus 2024**.

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Renata Sterken (.....), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te Gent, afdeling Brugge, Kazernevest 3, 8000 Brugge.

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens